

**НАРЕДБА ЗА ДОСТЪПА НА ЗДРАВНООСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА ДО ЛЕЧЕБНИТЕ
ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ИЗВЪНБОЛНИЧНА И БОЛНИЧНА ПОМОЩ**

(приета с ПМС No 206 от 1999 г.;обн.,ДВ,бр.101 от 23 ноември 1999 г.)

Раздел I

Общи положения

Чл.1. (1) Наредбата урежда условията и реда за осъществяване правото на свободен избор и лечение от лекар и стоматолог в лечебни заведения за първична извънболнична помощ от лицата, които са задължително осигурени по Закона за здравното осигуряване.

(2) Наредбата урежда достъпа до специализираната извънболнична и болнична помощ на лицата, които са задължително осигурени по Закона за здравното осигуряване.

Чл.2. Качеството на медицинската помощ, оказвана на здравноосигурените лица в лечебните заведения, трябва да отговаря на Правилата за добра медицинска практика.

Раздел II

**Свободен избор и лечение от лекар и стоматолог в лечебни заведения за
първична извънболнична помощ**

Чл.3. (1) Здравноосигурените лица имат право свободно да избират лекар и стоматолог в лечебно заведение за първична извънболнична помощ.

(2) Изборът по ал.1 е личен. За малолетните и непълнолетните лица и за поставените под пълно или ограничено запрещение лица изборът се извършва от техните родители и настойници, съответно със съгласието на техните родители и попечители.

Чл.4. (1) Здравноосигурените лица имат право да избират лекар само в лечебни заведения с месторазположение на територията на определения с Националната здравна карта здравен район, в който е техният настоящ адрес. Това ограничение не се отнася за лицата по чл.3, ал.2, изречение второ.

(2) При липса на възможност за избор в здравния район, в който е настоящият му адрес, здравноосигуреното лице може да избере лекар в лечебно заведение с месторазположение в най-близкия за него район.

Чл.5. (1) Районният център по здравеопазване (РЦЗ) информира в края на всеки месец за регистрираните лечебни заведения за първична извънболнична помощ по здравни райони и за месторазположението им.

(2) Районната здравноосигурителна каса (РЗОК) информира в края на всеки месец за лечебните заведения по ал.1, сключили договор с нея, като посочва и срока за изпълнението му.

(3) Националната здравноосигурителна каса издава на всяко здравноосигурено лице здравноосигурителна книжка и отделни форми за осъществяване на правото му на избор.

(4) Информацията по ал.1 и 2 се осигурява чрез поставяне на съобщения на таблото за обявления в РЦЗ и РЗОК или по друг обичаен начин.

Чл.6. (1) Здравноосигуреното лице упражнява правото си на избор на лекар и стоматолог, като попълва формата за осъществяване на правото му на избор и я представя на съответното лечебно заведение.

(2) Лечебните заведения водят регистър на здравноосигурените лица, в който вписват данните относно здравноосигуреното лице съгласно формата. Длъжностното лице, което води регистъра, отбелязва датата на вписване в него.

(3) Когато лечебното заведение, в което е избран лекар или стоматолог, няма сключен договор с РЗОК, здравноосигуреното лице прави нов избор по реда на ал.1.

Чл.7. Здравноосигуреното лице може да избере друг лекар или стоматолог по реда на чл.6 след изтичането на 6 месеца от датата на регистрацията.

Чл.8. (1) При констатирана от РЗОК трайна невъзможност на избрания лекар или стоматолог да оказва първична извънболнична помощ здравноосигуреното лице има право на нов избор по реда на чл.6.

(2) При промяна на настоящия адрес здравноосигуреното лице има право на нов избор на лекар или стоматолог в лечебно заведение в съответния здравен район, където е новият му настоящ адрес.

(3) Извън случаите по ал.2 при временно пребиваване извън здравния район, в който е избран лекар или стоматолог, здравноосигуреното лице има право да получи първична извънболнична помощ, като представи временна форма с валидност не по-малко от един месец и не повече от 5 месеца.

Раздел III

Достъп до специализирана извънболнична помощ

Чл.9. (1) Избраният от здравноосигуреното лице лекар, съответно стоматолог, определя необходимостта от специализирана извънболнична помощ, като издава медицинско направление за консултация или за провеждане на съвместно лечение.

(2) Здравноосигуреното лице може да избере лечебно заведение за специализирана извънболнична помощ, сключило договор с РЗОК и с месторазположение на територията на областта, в която е неговият здравен район, като представи медицинското направление.

(3) Когато на територията на областта, в която е здравният район на здравноосигуреното лице, няма лечебно заведение, което да осъществи необходимите високоспециализирани диагностични и лечебни процедури, лекарят, съответно стоматологът, по ал.1 може да му издаде медицинско направление, с което да го изпрати в лечебно заведение извън нея.

Чл.10. Лечебното заведение за специализирана извънболнична помощ може да поиска консултация или провеждане на съвместно лечение от друго лечебно заведение, като издаде медицинско направление за това.

Чл.11. (1) В медицинското направление за консултация задължително се посочва конкретното искане към специалиста.

(2) В медицинското направление за провеждане на съвместно лечение задължително се посочват мотивите за това, както и видът и обемът дейности, които следва да се осъществяват от двете лечебни заведения.

Чл.12. Лечебното заведение за специализирана извънболнична помощ изпраща копие от медицинското направление с резултатите от проведените изследвания и лечение на лекаря или стоматолога по чл. 9, ал.1 и чл.10.

Чл.13. (1) Задължително осигурените лица могат да получат клинично-лабораторни, специализирани инструментални изследвания, медицински, специфични технически дейности и специализирани медицински и помощни средства само в самостоятелни лаборатории, медицински, стоматологични, медико-стоматологични, диагностично-консултативни центрове или лечебни заведения за болнична помощ, сключили договор с РЗОК.

(2) Лечебните заведения за първична и специализирана извънболнична помощ отправят искане до лечебните заведения по ал.1 чрез медицинско направление, в което се описват необходимите изследвания, процедури и средства.

Чл.14. (1) Задължително осигурените лица с хронични инвалидизиращи заболявания, които изискват продължително медицинско наблюдение, поддържащо лечение и специфични грижи в дома, могат да ползват услугите на хосписи, сключили договор с РЗОК.

(2) Видът и обемът на услугите по ал.1 се предписват от лекаря или стоматолога от лечебното заведение за първична извънболнична помощ, в което е регистрирано здравноосигуреното лице.

(3) Лечебните заведения за първична медицинска помощ отправят искане до хосписите чрез направление, в което подробно се описват необходимите дейности и процедури, очакваната продължителност на медицинско наблюдение, поддържащото лечение и медицинските грижи, като прилагат към него епикриза.

Раздел IV

Условия и ред за оказване на извънболнична помощ

Чл.15. (1) Лечебните заведения за извънболнична помощ са длъжни да обявяват на видно място своя седмичен график, който включва:

- 1.** часовете за амбулаторен прием;
- 2.** часовете за домашни посещения;
- 3.** часовете за промотивна и профилактична дейност.

(2) При повикване за неотложна медицинска помощ лекарят от лечебното заведение за първична или специализирана извънболнична помощ е длъжен да се отзове незабавно.

Чл.16. Медицинските, стоматологичните, медико-стоматологичните, диагностично-консултативните центрове и самостоятелните медико-диагностични и медико-технически лаборатории, които са в договорни отношения с РЗОК, не могат да прекъсват дейността си по какъвто и да е повод освен при възникване на аварийни ситуации. В този случай те са длъжни незабавно да уведомят РЗОК, а чрез средствата за масово осведомяване - и обслужваните от тях здравноосигурени лица.

Чл.17. (1) Лекарите от лечебните заведения за извънболнична помощ извършват домашни посещения на здравноосигурените лица само когато тяхното състояние налага това.

(2) Лекарите от лечебното заведение за специализирана извънболнична помощ посещават здравноосигурените лица в дома им, когато:

1. са повикани за консултация от лекаря за първична извънболнична помощ;

2. за лекуването от него лице се налага повторно посещение.

(3) Лечебните заведения за извънболнична помощ са длъжни да информират здравноосигурените лица относно условията и реда за домашни посещения.

Чл.18. (1) Лекарствата по списъците по чл.55, ал.2, т.7 от Закона за здравното осигуряване, за които НЗОК заплаща напълно или частично, могат да бъдат предписвани на здравноосигурените лица само от лекар или стоматолог от лечебно заведение за извънболнична помощ, който е сключил договор с РЗОК. Лекар, съответно стоматолог, от лечебно заведение за специализирана извънболнична помощ може да предписва лекарствата по списъците по чл.55, ал.2, т.7 от Закона за здравното осигуряване, предназначени за лечение на заболявания в кръга на неговата специалност.

(2) При предписване на лекарства лекарят, съответно стоматологът, от лечебното заведение за извънболнична помощ е длъжен да информира здравноосигуреното лице относно това, дали лекарството е включено в списъка по чл.55, ал.2, т.7 от Закона за здравното осигуряване и дали то се заплаща напълно или частично от НЗОК.

(3) Промени в предписаните лекарства по ал.1 може да прави само лекарят или стоматологът, който е издал рецептата. За целта той я преподписва и поставя съответната дата.

Чл.19. (1) В случаите, когато здравноосигуреното лице направи нов избор на лекар или стоматолог, новоизбраното лечебно заведение за първична извънболнична помощ изисква извлечение от необходимата медицинска документация и уведомява РЗОК за новата регистрация.

(2) Съдържанието на извлечението по ал. 1 се определя от НЗОК.

Раздел V

Достъп до лечебни заведения за болнична помощ

Чл.20. Лекарите и стоматолозите от лечебните заведения за извънболнична помощ са длъжни да предприемат мерки за хоспитализация на здравноосигуреното лице, когато лечебната цел не може да се постигне в условията на извънболничната помощ.

Чл.21. (1) Здравноосигуреното лице може да избере лечебно заведение за болнична помощ, сключило договор с РЗОК и с месторазположение на територията на областта, в която е неговият здравен район, като представи медицинско направление. За малолетните и непълнолетните лица и за поставените под пълно или ограничено запрещение лица изборът се извършва от техните родители и настойници, съответно със съгласието на техните родители и попечители.

(2) Здравноосигуреното лице може да бъде насочвано към междуобластна или национална болница само когато необходимите за лечението му медицински дейности не могат да бъдат осигурени от лечебното заведение за болнична помощ, сключило договор с РЗОК и с месторазположение на територията на областта, в която е неговият здравен район.

(3) Когато здравноосигуреното лице няма мнение относно избора на болница, лечебното заведение за болнична помощ се определя от лекаря, съответно стоматолога, издаващ медицинското направление за болнично лечение.

Чл.22. (1) Лекарите и стоматолозите от лечебните заведения за първична и

специализирана извънболнична помощ имат право да посещават изпратените от тях здравноосигурени лица в лечебни заведения за болнична помощ и да получават информация относно състоянието им и характера на провежданите диагностични и лечебни дейности.

(2) Лекарите и стоматолозите по ал.1 могат да участват пряко в диагностично-лечебния процес само ако имат разрешение в съответствие с правилника за устройството, дейността и вътрешния ред на лечебното заведение за болнична помощ.

Допълнителна разпоредба

§ 1. По смисъла на наредбата:

- 1. "Месторазположение на лечебното заведение"** е адресът на помещенията, в които лечебното заведение извършва лечебната си дейност и ги е обявило в РЦЗ.
- 2. "Трайна невъзможност"** е обективната невъзможност на лекаря или стоматолога да осъществява лечебна дейност повече от 20 дни.
- 3. "Здравноосигурени лица"** са задължително осигурените лица по Закона за здравното осигуряване.

Заключителни разпоредби

§ 2. Разпоредбите на чл.14 влизат в сила от 1 януари 2001 г.

§ 3. Наредбата се издава на основание чл.26, ал.3 от Закона за народното здраве.